

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 19995 poseł Pauliny Matysiak z 29 września 2026 roku w sprawie okoliczności udzielenia zezwolenia Stowarzyszeniu Autorów i Wydawców „Copyright Polska” na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów literackich, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Podstawę wydawania decyzji ministra ds. kultury i dziedzictwa narodowego w zakresie udzielenia lub zmiany zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi stanowi Rozdział 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. 2024, poz. 1665; dalej jako: uzz). Decyzja z dnia 7 sierpnia 2025 r. w sprawie zmiany zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi dla Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska została opublikowana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MKiDN¹ 11 sierpnia 2025 r. Informacje o tym, jakie dokumenty stanowiły podstawę rozstrzygnięcia organu, zawiera uzasadnienie ww. decyzji. Wskazać należy, że powołany wyżej Rozdział 2 uzz nie narzuca ministrowi, jakiego rodzaju dokumenty mają stanowić podstawę rozstrzygnięcia o udzieleniu lub zmianie zezwolenia.

Ad 2.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ustala krąg stron postępowania o udzielenie lub zmianę zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na podstawie treści art. 6 ust. 2 w zw. z art. 7 uzz, które wskazują, że stowarzyszenie zrzeszające twórców, artystów wykonawców, producentów, wydawców opublikowanych utworów słownych lub organizacje radiowe lub telewizyjne występuje do ministra z wnioskiem o udzielenie mu zezwolenia, a minister udziela zezwolenia temu stowarzyszeniu, gdy spełni ono przesłanki wskazane w art. 7 uzz. Wnioskodawcą i jedyną stroną postępowania o udzielenie zezwolenia jest stowarzyszenie, które składa wniosek. Stanowisko to potwierdził również Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 17 lipca 2026 r. sygn. akt VII WA/Sa 3154/25, w którym wskazał, że „brzmienie art. 6 ust. 2 uzz nie pozostawia wątpliwości, że stroną postępowania o udzielenie zezwolenia jest tylko stowarzyszenie, które składa wniosek”. Dlatego też ani inne organizacje zbiorowego zarządzania, ani stowarzyszenia zrzeszające autorów utworów literackich nie są stronami postępowania wszczynanego na wniosek podmiotu, który złożył wniosek o udzielenie lub zmianę zezwolenia.

¹ <https://bip.mkidn.gov.pl/pages/posts/decyzja-o-zmianie-zezwozenia-na-zbiorowe-zarzadzanie-prawami-autorskimi-5448.php?p=20>

Ad 3.

Unia Literacka pismem z 28 kwietnia 2026 r. skierowała do MKiDN wniosek zatytułowany „Zgłoszenie organizacji społecznej do udziału w postępowaniu”. Pismem z 15 maja 2026 r. MKiDN udzielił odpowiedzi, że zgodnie z poglądami doktryny i orzecznictwa przedmiotem żądania organizacji społecznej może być wyłącznie dopuszczenie jej do udziału w konkretnym postępowaniu, które już zostało wszczęte i się toczy. W żadnej z wymienionych w piśmie Unii Literackiej spraw postępowanie nie toczyło się w momencie złożenia wniosku. W takim przypadku zgodnie z poglądami doktryny i orzecznictwem sam wniosek o dołączenie do postępowania (które się nie toczy) nowego postępowania administracyjnego nie wszczyna, a organ udziela odpowiedzi na taki wniosek w formie pisma. Podobnie sytuacja przedstawiała się z wnioskiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich z 28 maja 2026 r., które otrzymało odpowiedź od MKiDN pismem z 17 lipca 2026 r.

Ad 4.

Rozbieżność między stanowiskiem zajęтым przez Ministerstwo w lipcu 2024 r. a sierpniu 2025 r. wynika z odmiennych podstaw prawnych stojących u podstaw obu rozstrzygnięć, które nie pozwalają formułować stanowiska o „drastycznej i bez wyjaśnienia zmianie oceny samego wnioskodawcy przez resort w ciągu zaledwie kilku miesięcy”. Postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji z dnia 8 marca 2021 r. zostało wszczęte na podstawie art. 137 ust. 1 uzz w zw. z art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej jako: upapp). Uzz zobowiązała ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do przeglądu udzielonych dotychczas zezwoleń na zbiorowe zarządzanie w celu ich dostosowania do aktualnego stanu prawnego oraz zakresu działalności faktycznie prowadzonej przez poszczególne organizacje zbiorowego zarządzania. W trakcie postępowania przeglądowego minister nie badał, czy organizacja daje rękojmię prawidłowego wykonywania zbiorowego zarządu, a jedynie czy go faktycznie wykonuje. Postępowanie administracyjne zakończone decyzją z dnia 7 sierpnia 2025 r. zostało wszczęte na podstawie art. 7 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 9 uzz w zw. z art. 1 i 2 upapp. Na podstawie złożonego wniosku i w granicach obowiązku wynikającego z powołanych przepisów minister badał, czy wnioskujący daje rękojmię należytego wykonywania zbiorowego zarządu w zakresie, o jaki wnioskował. Z decyzją z dnia 8 marca 2021 r. o cofnięciu zezwolenia w zakresie wskazanym w decyzji nie zgodził się Copyright Polska i skierował sprawę na drogę sądową. W prawomocnym wyroku z dnia 24 lipca 2024 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał, że „Minister ma (...) ustawowe uprawnienie do powierzenia zbiorowego zarządzania innemu niż Skarżąca podmiotowi, a nawet ponownie samej Skarżącej – jednakże po spełnieniu przez nią określonych w uzz wymogów” (sygn. akt. VII SA/Wa 2200/23). Sytuacja taka miała miejsce w postępowaniu zakończonym wydaniem ponad 4 lata później decyzji z dnia 7 sierpnia 2025 r. A „stanowisko zajęte w lipcu 2024 r.” było stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który potwierdził prawidłowość decyzji z dnia 8 marca 2021 r., a nie stanowiskiem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ad 5.

Skład organów oraz struktura członkostwa jest informacją podawaną do publicznej wiadomości w corocznych publikowanych sprawozdaniach z działalności organizacji zbiorowego zarządzania. Skład i struktura członkostwa jest pochodną postanowień statutów stowarzyszeń, które to statuty tworzone są na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261) oraz uzz. Stowarzyszenia mają swoją autonomię i Minister nie może decydować o tym, kto będzie ich członkiem. Ponadto statuty te są zatwierdzane przez sąd powszechny w postępowaniu rejestrowym. Podkreślić należy, że podobna sytuacja występuje w innych organizacjach zbiorowego zarządzania. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS zrzesza m.in. wydawców muzycznych i twórców muzyki

(kompozytorów i twórców tekstów), czy też w Stowarzyszeniu Filmowców Polskich, które zrzesza m.in. producentów filmowych oraz reżyserów i scenarzystów jednocześnie. Nikt z tego powodu nie odbiera zezwolenia tym organizacjom. Od lat z powodzeniem obu tym organizacjom zbiorowego zarządzania udaje się reprezentować jednocześnie interesy różnych grup interesów rynku kreatywnego.

Ad 6.

Organizacje zbiorowego zarządzania są to stowarzyszenia, które zrzeszają swoich członków na zasadzie dobrowolności. Członkowie ci kształtują politykę stowarzyszenia zgodnie ze statutem organizacji. Do działań tych należy również kształtowanie stawek wynagrodzeń i zasad repartycji. Jeśli autorzy chcą mieć rzeczywisty wpływ na te ustalenia, mają możliwość wstąpienia do organizacji zbiorowego zarządzania, która zbiorowo zarządza prawami autorskimi do utworów literackich i tworzenia polityki tych organizacji, zgodnie z własnym oczekiwaniem. Statuty i regulaminy repartycji dostępne są na stronach internetowych organizacji, które zajmują się zbiorowym zarządzeniem na podstawie udzielonego zezwolenia.

Ad 7.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie ma podstawy prawnej do „rozważenia ponownego przeprowadzenia postępowania”, bowiem postępowanie o udzielenie zezwolenia Stowarzyszeniu Autorów i Wydawców Copyright Polska zakończyło się wydaniem decyzji z dnia 7 sierpnia 2025 r. i decyzja ta jest ostateczna i prawomocna. Nie może być ona w sposób dowolny zmieniana, ponieważ Minister nie ma w tym zakresie swobody, co zostało także potwierdzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 17 lipca 2026 r. sygn. akt VII WA/Sa 3154/25. Tworzenie regulaminu repartycji, kształtowanie stawek wynagrodzeń oraz zawieranie umów jest procesem, który w przypadku każdej organizacji zbiorowego zarządzania zajmuje przestrzeń w czasie i nie odbywa się z dnia na dzień. Każda organizacja zbiorowego zarządzania otrzymuje od organu nadzoru czas do właściwego zorganizowania zbiorowego zarządu w zakresie, w jakim udzielono mu nowego zezwolenia. Stowarzyszenie Autorów i Wydawców Copyright Polska nie może być w tym zakresie dyskryminowane, bowiem organ nadzoru ma obowiązek równego traktowania każdej organizacji, której udziela zezwolenia. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego jako organ nadzoru czuwa nad należyтым wykonywaniem zbiorowego zarządu i niezwłocznie podejmuje działania, gdy tylko poweźmie informacje o jakichkolwiek działaniach lub okolicznościach uzasadniających podjęcie czynności nadzorczych w stosunku do organizacji zbiorowego zarządzania (art. 106 uzz).

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/